

Zamiar stałego pobytu kluczowy dla ustalenia miejsca zamieszkania

Kategoria: Polityka Społeczna

Opublikowano: piątek, 27, wrzesień 2024 10:18

Piotr Majoch

Odsłony: 939

NSA: W ustaleniu ostatniego miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o przyznanie zasiłku stałego, należy kierować się nie tylko miejscem, gdzie dana osoba przebywała, lecz również wolą przebywania w danym miejscu. Uniemożliwia to ustalenie właściwej miejscowo gminy w oparciu o ośrodek leczniczy czy zakład karny, w którym dana osoba została umieszczona.

Na wokandę Najwyższego Sądu Administracyjnego trafiła sprawa wynikła ze sporu o właściwość pomiędzy prezydentami miast wskazującymi właściwy organ do rozpoznania wniosku o przyznanie zasiłku. Źródłem problemu były trudności w przyporządkowaniu wnioskodawcy do obszaru właściwości którejś ze spierających się gmin. Przed złożeniem wniosku, zainteresowany przebywał bowiem w aresztach i szpitalach psychiatrycznych, gdzie trafił w konsekwencji popełnionego przestępstwa. Wcześniej z kolei posiadał status osoby bezdomnej, co miało miejsce po okresie zameldowania w jednym z miast, które toczą spór.

Wielowątkowość sprawy utrudniła rozpoznanie sporu o właściwość w oparciu o podstawowe kryteria aktualnego miejsca zameldowania czy ostatniego miejsca zamieszkania na pobyt stały (w przypadku osoby bezdomnej lub przebywającej w ośrodku pomocy społecznej itp.). Jedno z miast stanowiło miejsce, w którym zainteresowany urodził się, wychował, jest zameldowany zakupił lokal z zamiarem osiedlenia się w nim. Drugie z kolei stanowiło ośrodek jego pobytu (aktywności życiowej) i zameldowania przed umieszczeniem w zakładach penitencjarnych i leczniczych - tam również posiadał status bezdomnego.

Naczelny Sąd Administracyjny dokonując wykładni przepisów zauważył, że miejsca takie, jak areszty śledcze, zakłady karne czy szpitale, w których ma miejsce przymusowe leczenie psychiatryczne, nigdy nie mogą być uznawane za miejsca zamieszkania w szerokim rozumieniu tego pojęcia. Stanowią bowiem ośrodki zakwaterowania z przymusu i nawet gdy pobyt w danym miejscu trwa szczególnie długo, nie zyskuje przymiotu pobytu stałego. Tzw. "animus", czyli wola przebywania w danym miejscu, musi być uwzględniana przez organy na równi z "corpus", czyli faktycznym miejscem, gdzie zainteresowany przebywa.

Mając to na względzie, uznano że pomimo licznych związków z miastem, w którym zainteresowany urodził się i zakupił lokal, właściwą miejscowo w sprawie udzielenia świadczenia jest gmina miejsca, w której przebywał ostatnio na wolności.

Postanowienie NSA z 11 września 2024 r. (sygn. I OW 96/24)

Źródło: [CBOSA](#)